[2025] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 325 : 2025 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 314

ਸਾਰੰਗਾ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲ

ਬਨਾਮ

ਭਾਵੇਸ਼ ਧੀਰਜਲਾਲ ਸੇਠ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2024 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 4048)

04 ਮਾਰਚ 2025

[ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ* ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਨਾ ਬੀ. ਵਰਲੇ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਕੀ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਕੋਡ, 2016 ਦੇ ਧਾਰਾ.96 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟ †

ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 – ਧਾਰਾ 27 – ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਕੋਡ, 2016 – ਧਾਰਾ 96 – ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਘਰ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਕਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਗਾਏ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈਬੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 95 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਈਬੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 96 ਤਹਿਤ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਲੱਗ ਗਈ – ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੇ 07.02.2024 ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਜੁਰਮਾਨਾ ਆਈਬੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 95 ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ – ਸ਼ੁੱਧਤਾ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਰਜਾਨੇ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਅਜਿਹੇ ਹਰਜਾਨੇ ਆਮ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਨੈਤਿਕ ਵਪਾਰਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ - ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿੱਤੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਜੋ ਆਈਬੀਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ - ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਰਜਾਨੇ ਆਈਬੀਸੀ ਦੇ ਧਾਰਾ 79(15) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ" ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਈਬੀਸੀ ਦੇ ਮੋਰਟੋਰੀਅਮ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ 96 ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਲਾਗੂਕਰਨ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ - ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ "ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ" ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ

---

* ਲੇਖਕ

ਹਨ - ਇਹ ਅੰਤਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ - ਆਈਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਹੱਲ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਵਪਾਰਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। – ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਅਧੀਨ ਜੁਰਮਾਨੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰੋਕ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ, ਸਗੋਂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 33, 35]

ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 - ਧਾਰਾ 27 - ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 - ਧਾਰਾ 138 - ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਦੇ ਧਾਰਾ 138 ਅਤੇ ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੇ ਧਾਰਾ 27 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ:

ਐਕਟ ਦੇ ਧਾਰਾ 138 ਅਤੇ ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੇ ਧਾਰਾ 27 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ - ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਦੇ ਧਾਰਾ 138 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਚੈੱਕਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਿਹਿਤ ਹੈ - ਚੈੱਕ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ - ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਪਚਾਰਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ - ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੇ ਧਾਰਾ 27 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਫੋਕਸ ਖਪਤਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ - ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਤੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀਆਂ, ਸਗੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਮੀਆਂ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਨਿਵਾਰਣ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀਆਂ ਹਨ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 138, ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 27, ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਵਿਚਕਾਰ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਸਮਾਨਤਾ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 36]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਵੀ. ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਅਤੇ ਹੋਰ [2018] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 974: (2018) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 394; ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਰਾਧੇਸ਼ਿਆਮ ਗੋਇਨਕਾ ਬਨਾਮ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਫਾਈਨੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ [2023] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 986: (2023) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 545; ਮਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ [2021] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 895: (2021) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1; ਸ਼ੀਤਲ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਪਾਟ ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ 2023 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਬੋਮ 3095; ਪੀ. ਮੋਹਨਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਹ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਇਸਪਾਤ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ [2021] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 204: (2021) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 258; ਕੌਸ਼ਲਿਆ ਦੇਵੀ ਮਸੰਦ ਬਨਾਮ ਰੂਪਕਿਸ਼ੋਰ ਖੋਰੇ [2011] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 879 : (2011) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 593; ਕੁਨਹਾਯਾਮੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [2000] ਪੂਰਕ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 538 : (2000) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 359; ਖੋਡੇ ਡਿਸਟਿਲਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਦੇਸ਼ਵਾਰਾ ਸਹਿਕਾਰਾ

ਸਾਰੰਗਾ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਭਾਵੇਸ਼ ਧੀਰਜਲਾਲ ਸੇਠ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਸਕਰੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਕੋਲੇਗਲ [2019] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 411 : (2019) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 376; ਸਤਿਆਵਤੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ [2013] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 471: (2013) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 491; ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, 2021 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ.1048 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986; ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਕੋਡ, 2016; ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 27; ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 ਦੀ ਧਾਰਾ 138; ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਕੋਡ, 2016 ਦੀ ਧਾਰਾ 96; ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈ; ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੋਕ; ਜੁਰਮਾਨਾ; ਖਪਤਕਾਰ ਦਾਅਵੇ; ਖਪਤਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰ; ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ; ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2024 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4048

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ 07.02.2024 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਈਏ ਨੰਬਰ 140 ਆਫ਼ 2019

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ

ਐਡਵਾਂਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ:
ਕੇ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਵਿਪੁਲ ਜੈ, ਆਮਿਰ ਸਿਰਾਜ, ਵਿਨਮ ਗੁਪਤਾ, ਪੁਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦਰਾ।
ਐਡਵਾਂਸ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ:
ਸ਼ਾਸ਼ਵਤ ਪਰਿਹਾਰ, ਧਰੁਵ ਵਿਗ, ਦੀਪਾਂਸ਼ੂ ਬਦੀਵਾਲ, ਸ਼ਾਸ਼ਵਤ ਆਨੰਦ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਨਿਰਣਾ

ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ, ਜੇ.

1. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਘਰ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਈ ਜੁਰਮਾਨੇ (ਕੁੱਲ 27) ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਕੋਡ, 20162 ਦੀ ਧਾਰਾ 95 ਦੇ ਤਹਿਤ

ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

2. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 19863 ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੱਲਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। 3 ਈਸਟ ਐਂਡ ਵੈਸਟ ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਆਰ.ਐਨ.ਏ. ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਗਰੁੱਪ ਕੰਪਨੀ) ਨੇ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਆਈ.ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 95 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹਨਾਂ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਘਰ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ, ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਈ ਲੰਬਿਤ ਖਪਤਕਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਹਨ। ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੇ 10.08.2018 ਨੂੰ ਸੀ.ਸੀ./1362/2017 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ, ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ 27 ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਗਾਏ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2, ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਵਜੋਂ, ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ।

4. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਆਈਬੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੇ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ, ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਮਾਰਕੀਟ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਇਨਸੋਲਵੈਂਸੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦਾ

---

1 ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ.

2 ਆਈਬੀਸੀ.

3 ਸੀ.ਪੀ. ਐਕਟ

ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਈ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਨਾਲ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸਨੇ ਸੱਤ ਘਰ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਤ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕੁੱਲ ਵੀਹ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਤੇਰਾਂ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਰੁਪਏ। 11,57,34,925/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਾਤ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਐਸਬੀਆਈ) ਦੁਆਰਾ ਏ.ਏ. ਅਸਟੇਟਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ. ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਗਾਰੰਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਟੀ., ਮੁੰਬਈ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਏ.ਏ. ਅਸਟੇਟਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਸਬੀਆਈ ਨੇ ਜੱਜਮੈਂਟ ਡੇਬਟਰ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਮਾਲਕ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 95 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5. ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੇ 07.02.2024 ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਜੁਰਮਾਨਾ ਆਈਬੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੋਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

6. ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੇ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਵੀ. ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 96 ਅਤੇ 101 ਨਿੱਜੀ ਗਾਰੰਟਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ 96 ਅਤੇ 101 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਟੇਅ ਸਿਰਫ਼ ਕਰਜ਼ੇ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਫੈਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਾਰੰਟੀਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚਾਉਂਦਾ।

---

4 ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਟੀ.

7. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੇ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਰਾਧੇਸ਼ਿਆਮ ਗੋਇਨਕਾ ਬਨਾਮ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਫਾਈਨੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਜਾਂ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਦੇ ਹੱਲ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਮਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਭੰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 18818 ਵਰਗੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿੱਜੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

8. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੇ ਸ਼ੀਤਲ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਪਾਟ ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐਨ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 28.04.2023 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 2023 ਦੇ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ) ਨੰਬਰ 4727 ਵਿੱਚ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਰਾਧੇਸ਼ਿਆਮ ਗੋਇਨਕਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਰਿਮ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਖਾਰਜ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੇ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਿਊਰੀਅਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ।

9. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੀ, ਇੱਕ ਗਾਰੰਟਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ।

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

---

5 (2018) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 394

6 (2023) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 545

7 (2021) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1

8 ਐਨ.ਆਈ. ਐਕਟ

9 2023 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਬੋਮ 3095

11. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂਕਰਨ ਨੂੰ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

12. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ "ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ" ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।

13. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 94 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 95 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 95 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ 20.01.2022 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ 20.01.2022 ਤੋਂ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96(1)(ਬੀ)(i) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ, ਰੋਕੀ ਗਈ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

14. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਿਕਵਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਆਪਣੀ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ 1,55,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਰਾਹਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰਜੀਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਦੋਹਰੇ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ।

15. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੀ. ਮੋਹਨਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਹ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਇਸਪਾਤ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ, 10 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ" ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਅਰਧ-ਅਪਰਾਧਿਕ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਿੱਜੀ ਗਾਰੰਟਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕਾਂ ਲਈ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਟੇਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਈ ਮੰਚਾਂ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

16. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਐਸਬੀਆਈ ਵੀ. ਵੀ. ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਆਈਬੀਸੀ ਦੇ ਭਾਗ III ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਜਾਂ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੌਸ਼ਲਿਆ ਦੇਵੀ ਮਸੰਦ ਬਨਾਮ ਰੂਪਕਿਸ਼ੋਰ ਖੋਰੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, "ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 186012 ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਲਗਭਗ ਸਿਵਲ ਗਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੰਡ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵੀ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਰਿਕਵਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਉਣਗੀਆਂ।

17. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਘੋਖ, ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗੀ ਕਿ 'ਕਰਜ਼ਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇੰਨੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਰਧ-ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਲਕਿ ਰਿਕਵਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਨਸੀਡੀਆਰਸੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਤੱਕ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

---

10 (2021) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 258

11 (2011) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 593

12 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.

18. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਰ ਖਰੀਦਦਾਰ, ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਦਰਾ ਦਾਅਵੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਬਲਕਿ ਅਨੁਚਿਤ ਵਪਾਰਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦੰਡਕਾਰੀ ਉਪਾਅ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਘਰ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਨਤਕ ਕਾਰਜ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੀ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਇੱਕ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਦੇਰੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

19. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਾਈ ਗਈ ਰੋਕ ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਦੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕ ਰਿਣਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਕਵਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੰਡਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਦੰਡਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੇ, 07.02.2024 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈਬੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੋਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਥਾਪਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਸੁਭਾਵਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੰਡਕਾਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੈਦ ਸਮੇਤ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਨੁਸਖ਼ਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਰਿਕਵਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਰਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਖਪਤਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਕੇ ਅਤੇ ਫੋਰਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਰੋਕਥਾਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਦੰਡਕਾਰੀ ਕਾਰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਤੇ ਦੰਡ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਿਵਲ ਦਾਅਵਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਰੋਕਾਂ ਕਾਰਨ ਇਸਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੈਦ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਵਿਧੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਆਈਬੀਸੀ ਰੋਕਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸ਼ੀਤਲ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਪਾਟ ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਪਾਟ ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸ਼ੀਤਲ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਕ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਸੀ, ਇਹ ਇੱਕ ਬਾਈਡਿੰਗ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਕੁੰਹਯਾਮੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 13 ਅਤੇ ਖੋਡੇ ਡਿਸਟਿਲਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਦੇਸ਼ਵਰਾ ਸਹਿਕਾਰਾ ਸੱਕਰੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਲਿਮਟਿਡ, ਕੋਲੈਗਲ, 14 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ

ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਬੋਲਣ ਵਾਲੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੇ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਰਾਧੇਸ਼ਿਆਮ ਗੋਇਨਕਾ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਸਿਵਲ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

21. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਈਬੀਸੀ ਅਧੀਨ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਗਾਰੰਟਰ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਅਲਹਿਦਗੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਰੇ ਕਰਜ਼ੇ ਇਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 94 ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 79(15) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਬਾਹਰ ਕੀਤੇ ਕਰਜ਼ੇ" ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਜ਼ੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਰਜਾਨੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਮਲ "ਬਾਹਰ ਕੀਤੇ ਕਰਜ਼ੇ" ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

22. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27, ਅਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੈਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਤਿਆਵਤੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, 15 ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਫਲ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਅਵਾਰਡ "ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ" ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਰੋਕ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਫੈਲਦੀ, ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਰੀ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਹਨ।

23. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਲੰਬੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਵਿਜੇ ਮਦਨਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, 16 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਕੋਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਾਰਵਾਈ" ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਟੇਅ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਰਾਹੀਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 2011 ਵਿੱਚ ਫਲੈਟਾਂ

---

13 (2000) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 359

14 (2019) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 376

15 (2013) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 491

ਦੀ ਬੁਕਿੰਗ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 2017 ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ, 2018 ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਮਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। 2021 ਵਿੱਚ ਸਾਰੰਗ ਅਗਰਵਾਲ ਵਿਰੁੱਧ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

24. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਮਲ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੁਕਸਦਾਰ ਹੈ। ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਮਲ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਪਤਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਉਸਾਰੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਈਬੀਸੀ ਅਧੀਨ ਰੋਕ ਖਪਤਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੀ।

25. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਉਦਾਹਰਣਾਂ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਆਈਬੀਸੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਅਧੀਨ ਰੋਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਖਪਤਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਦੰਡਕਾਰੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

26. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਸ਼ਵਤ ਪਰਿਹਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

27. ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਅੱਤਲੀ ਸੰਬੰਧੀ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਈਬੀਸੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਰੋਕੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਇਸਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ

---

16 2021 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ.1048

ਨਿਯਮਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਆਈਬੀਸੀ ਅਧੀਨ "ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ" ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ।

28. ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਗਾਰੰਟਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਅਵਧੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, "ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ।" ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਰਫ ਆਈਬੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ "ਕਰਜ਼ੇ" 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਏ ਗਏ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਕਰਜ਼ੇ" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

29. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਦੰਡਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ, ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਰੋਕਥਾਮ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਉਪਭੋਗਤਾ ਮੰਚਾਂ ਨੂੰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜੁਰਮਾਨੇ ਕਿਸੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਕਿਸੇ "ਕਰਜ਼ੇ" ਤੋਂ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਖਪਤਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਥਾਪਤ ਉਪਚਾਰਕ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਲਟ, ਜਿਸ ਲਈ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਿਯਮਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

30. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕਰਜ਼ਦਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਅਤੇ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਗਾਰੰਟਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਅੰਤਰਿਮ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਆਪਣੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ" ਨੂੰ ਹੀ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਇਨਸੋਲਵੈਂਸੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਜਿੱਥੇ ਟੀਚਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਹੱਲ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਇਨਸੋਲਵੈਂਸੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ

ਗਈਆਂ ਹਨ। ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਰਿਮ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਸਟੇਅ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

31. ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਰਿਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਫੈਲਦੀ ਹੈ। ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੁਸ਼ਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਪਾਸੜ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 79(15) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਛੱਡੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ" ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

32. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 94(3) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰ ਕੇ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 79(15) "ਛੋਟੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਜ਼ੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਦੰਡਕਾਰੀ, ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ ਜਿਸਨੂੰ ਹੱਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

33. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਰਜਾਨੇ ਇੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਆਮ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਸਗੋਂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਨੈਤਿਕ ਵਪਾਰਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿੱਤੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਜੋ ਆਈਬੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 79(15) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ" ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਲਾਗੂਕਰਨ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ।

34. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਪਿੱਛੇ ਤਰਕ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀਗਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ, ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾਅਵਿਆਂ, ਜਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਗਲਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਅਨੁਚਿਤ ਫਾਇਦਾ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਣਗੇ। ਆਈਬੀਸੀ, ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਜਾਂ ਦੁਰਾਚਾਰ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

35. ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ "ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ" ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅੰਤਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਆਈਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਹੱਲ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਵਪਾਰਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮਾਨੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹਨ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰੋਕ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ, ਸਗੋਂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਅਣਇੱਛਤ ਅਤੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗਾ।

36. ਐਨ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਅਤੇ ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਐਨ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਚੈੱਕਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਿਹਿਤ ਹੈ। ਚੈੱਕ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਪਚਾਰਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ

ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਤੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀਆਂ, ਸਗੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਮੀਆਂ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਨਿਵਾਰਣ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 138, ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 27, ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਸਮਾਨਤਾ ਗਲਤ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ।

37. ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਘਰ ਖਰੀਦਦਾਰ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ। ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਗਲਤ ਡਿਵੈਲਪਰਾਂ ਨੂੰ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਰਾਹੀਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਘਰ ਖਰੀਦਦਾਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਕਾਈਆਂ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਬੱਚਤ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਅਨੁਚਿਤ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਕਥਾਮ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਧੀਆਂ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

38. ਨਿਆਂਇਕ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਇੱਕ ਇਨਸੋਲਵੈਂਸੀ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ। ਪੀ. ਮੋਹਨਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਐਨ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਫੈਲਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦੰਡਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਈਬੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਵਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ।

39. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਖਪਤਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਖਪਤਕਾਰ ਭਲਾਈ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਢਾਲ ਵਜੋਂ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਆਈਬੀਸੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ।

40. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਿਯਮਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਈਬੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ "ਕਰਜ਼ਾ" ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਆਈਬੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਏ ਗਏ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਦਾ।

41. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅੱਠ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

42. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ(ਐੱਸ.), ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

*ਸਿਰਲੇਖ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ